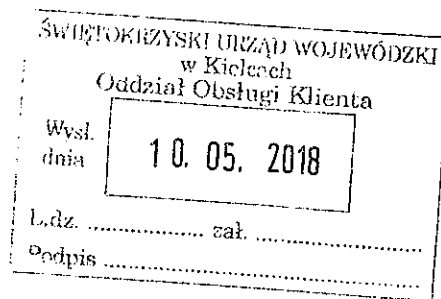

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 09 maja 2018 r.

PSZ.V.431.3.2018

Pani Maria Stępień
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lipniku

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 23 – 25 stycznia 2018 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w OPS w Lipniku ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz specjalistycznych usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m. in.: wnioski klientów, zaświadczenia i oświadczenia o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, opał, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik oraz pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanych stanowiskach. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie posiada natomiast przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania

motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Zespół kontrolny stwierdził, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 823 mieszkańców.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre, dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W § 1 pkt 2 Statutu widnieje nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej na dzień wydania dokumentu, a w § 5 pkt 2 w zadaniach własnych gminy odnotowano brak zadania pn. opracowanie i realizacja projektów socjalnych. W momencie zmiany Statutu należy uaktualnić publikatory przywołanych aktów prawnych na dzień wydania nowego dokumentu.

Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych. Wyjątek stanowiła Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, która w podstawie prawnej decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania widniała z nieaktualnym publikatorem.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w podstawie prawnej czterech skontrolowanych decyzji na zasiłki stałe niezasadnie przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu dwóch decyzji wpisano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna

być przekazywana stronie odrębnym pismem, co w pozostałych sprawdzonych decyzjach zostało zastosowane.

Ponadto stwierdzono, że w przypadku sześciu sprawdzonych decyzji administracyjnych, zasiłek stały przyznany został od daty złożenia wniosku, pomimo, że uprawnienie do świadczenia obejmowało pełny miesiąc i w tych przypadkach zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej zasiłki stałe powinny być przyznane i wypłacone za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją, gdyż jedynie w przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

Dodatkowo w zasiłkach stałych, w kilku przypadkach rodzinnych wywiadów środowiskowych brak było wpisów w rubryce praca socjalna.

W postanowieniu trzech sprawdzonych decyzji, wydanych na zasiłki okresowe stwierdzono brak powodu przyznania zasiłku, w oparciu o który pomocy udzielono (art. 38 ustawy o pomocy społecznej).

Ponadto stwierdzono, że w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek widniał art. 48 ust. 1, 4, 5 ustawy o pomocy społecznej, a winien być tylko art. 48, gdyż w ustawie brak jest ust. 1, 4, 5. W decyzjach na zasiłki celowe natomiast przywołano bezzasadnie art. 48 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do posiłku, a w części tych decyzji brak było art. 39 tej ustawy, który mówi o zasiłku celowym.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalne zasiłki celowe obok art. 41 ustawy o pomocy społecznej bezzasadnie przywołano art. 39 tej ustawy, odnoszący się do zwykłego zasiłku celowego.

W decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi odnotowano brak zapisu o konkretnych dniach tygodnia, w które usługi mają być świadczone oraz liczby godzin świadczonych usług w te dni.

Zespół inspektorów stwierdził, że OPS w Lipniku nie realizuje usług opiekuńczych. Z oświadczenia Kierownika wynika jednak, że usługi nie są świadczone, ponieważ osoby starsze, wymagające opieki zamieszkują z rodzinami, które sprawują nad nimi opiekę i pomagają w codziennych czynnościach. Kontrolowana jednostka posiada zaplanowane

w budżecie środki finansowe na usługi opiekuńcze i jeżeli zajdzie potrzeba, usługi będą realizowane.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Lipnik dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zespół kontrolny stwierdził, że skontrolowanym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Wyjątek stanowi jedna decyzja, wydana na zasiłek okresowy, w której rygor widniał jedynie w podstawie prawnej oraz sentencji decyzji, natomiast w uzasadnieniu brak było zapisu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Dodatkowo zespół inspektorów stwierdził, że OPS w Lipniku nie w pełni wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Uaktualnić Statut Ośrodka w zakresie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej oraz publikatorów przytoczonych ustaw.
2. Zobligować pracownika świadczącego specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi do uzupełnienia kwalifikacji o przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.
3. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o objęciu składką zdrowotną informować klienta odrębnym pismem.

4. Zasiłki stałe przyznawać i wypłacać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
5. W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłku okresowego podawać powód, z uwagi na który pomoc została przyznana.
6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 przywoływać Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, z aktualnym publikatorem.
7. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 na posiłek przywoływać tylko art. 48 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w zasiłkach celowych art. 39 w/w ustawy.
8. W podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalne zasiłki celowe nie przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej.
9. W postanowieniu decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wpisywać konkretne dni tygodnia, w które usługi mają być świadczone oraz liczbę przyznanych godzin.
10. W decyzjach, w których dzień wypłaty świadczenia czy realizacji posiłku lub usługi przypada przed dniem uprawomocnienia się decyzji, stosować rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informując klienta, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu dokumentu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.
11. W arkuszach rodzinnych wywiadów środowiskowych w rubryce dotyczącej pracy socjalnej wpisywać faktycznie prowadzone działania w jej zakresie.
12. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.
13. Różnicować potrzeby na terenie gminy w zakresie usług opiekuńczych oraz zapewnić ich realizację w przypadku stwierdzenia zapotrzebowania na tę formę wsparcia.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bogdan Szpilek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

R
Przebieg